

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	3
1.1	Norge digitalt i Troms og Finnmark fylke	3
2	Fokusområder og satsinger i planperioden.....	4
3	Samarbeid.....	5
3.1	Organisering av Norge digitalt i Troms og Finnmark fylke.....	5
3.1.1	Fylkesgeodatautvalg	5
3.1.2	Arbeidsutvalg for basisdata	6
3.1.3	Arbeidsutvalg for plan- og temadata.....	7
3.2	Årlige møter i Norge digitalt-samarbeidet	7
3.3	Andre geodatasamarbeid i fylket	8
3.3.1	Interkommunale geodatasamarbeid	8
4	Datainnhold.....	9
4.1	Basisdata	9
4.1.1	Felles kartdatabase (FKB).....	9
4.1.2	Ortofoto og andre bildedata.....	13
4.1.3	Detaljerte høydedata (terreng og overflate)	15
4.1.4	Matrikkeldata og administrative grenser	16
4.2	Plandata.....	20
4.3	Temadata.....	24
4.4	Fylkesspesifikke tiltak.....	27
5	Kompetanse	28
6	Handlingsplan	29

Fylkesgeodataplan

1 Innledning

Nasjonal geodatastrategi, «Alt skjer et sted», ble lagt fram av Regjeringen i 2018. Den bygger på og utfyller Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet, jf. Meld. ST. 27 (2015-2016).

I tillegg til strategiens visjon, **Norge skal være ledende i bruk av geografisk informasjon**, har den 4 fire hovedmål og en handlingsplan som revideres årlig.

Geodataplanen er en plan for Norge digitalt-samarbeidet i de enkelte fylkene. Den omhandler aktiviteter de lokale partene samarbeider om eller planlegger å samarbeide om innen sin region. Aktivitetene skal ses opp mot målene og tiltak i handlingsplanen til Nasjonal geodatastrategi.

Arbeid som de enkelte partene har ansvar for, men som ikke omfattes av samarbeidet, er ikke en del av denne geodataplanen.

Planen består av to deler:

- Et **Fellesdokument** som er likt i alle landets fylker. Dette dokumentet inneholder generell informasjon og overordnede føringer for det lokale geodatasamarbeidet i Norge digitalt. Her gis en kort innføring i hvordan Norge digitalt-samarbeidet er organisert og i hva som er de viktigste rammebetingelsene for samarbeidet lokalt. Dette dokumentet skal være likt for alle fylker og ikke endres lokalt.
- En **Fylkesgeodataplan** som er utarbeidet spesielt for et fylke eller en region. Fylkesgeodataplanen omhandler de aktivitetene det samarbeides om lokalt. **Handlingsplanen** foreligger som et frittstående regneark (vedlegg) til Fylkesgeodataplanen.

1.1 Norge digitalt i Troms og Finnmark fylke

En forutsetning for å lykkes med Norge digitalt vil være om det finnes et fullstendig og pålitelig datagrunnlag. Datagrunnlaget skal kunne brukes til partenes prioriterte oppgaver som næringsutvikling, sysselsetting, bosetting og i planprosessene innenfor plan- og bygningslovens område mv. Det vil si at alle faktaopplysninger som det er behov for, finnes her, og at de er tilrettelagt slik at de enkelt kan brukes som et middel for effektive og åpne planprosesser og en god gjennomføring.

Den viktigste suksessfaktoren for å lykkes, er at den kommunale forvaltning har tekniske og økonomiske virkemidler for å kunne forvalte og anvende datagrunnlaget best mulig og i nært samarbeid med aktørene i Norge digitalt i fylket.

2 Fokusområder og satsinger i planperioden

Hovedsatsinger

Samarbeidet ønsker å påvirke til økt satsing på kompetanse innen geodata-relaterte arbeidsoppgaver etter Plan- og bygningsloven og Matrikkelloven gjennom tilpassa studietilbud i landsdelen.

Samarbeidet ønsker å påvirke til økt samarbeid mellom kommuner for å etablere effektive og samfunnsnyttige arbeidsformer i forhold til lovpålagte oppgaver etter Plan- og bygningsloven og Matrikkelloven.

Sikre samordning mot aktiviteter i nasjonal geodatastrategi

- Holde oss orientert om aktiviteter i geodatastrategien
- Være en aktiv bidragsyter til å komme med innspill til nasjonale satsinger

Plandata

- Sørge for at alle kommuner forvalter plandataregistrene sine i tråd med føringer gitt i Plan- og bygningsloven.
- Innføre geosynkronisering av plandata for minst 80% av kommunene i fylket innen utgangen av 2023 og for samtlige kommuner i 2024.
- Sørge for at alle kommuner leverer arealplaner på høring for teknisk kontroll til Kartverket og at de videre gjøres tilgjengelig i regional høringsbase.

Temadata

- Sørge for at alle kommunene i fylket tar stilling til bruk av Det offentlige kartgrunnlaget (DOK) i 2023.
- Sørge for forvaltning og distribusjon av tur- og friluftsruter iht. spesifikasjoner.

Matrikkel

- Iverksette kvalitetshevingsprosjekt for kommunene for å sikre at bygg og eiendom registreres korrekt i eiendomsregisteret matrikkelen.
- Sikre fullstendig adressering for boliger og fritidsboliger innen 2023.

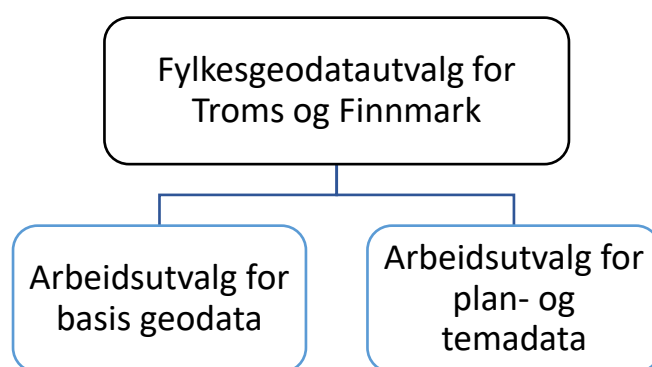
Felles kartdatabase (FKB)

- Etablere detaljerte kartleggingsprosjekt i tråd med partenes behov, også når det gjelder laserdata og historiske ortofoto i fylket.
- Etablere prosjekter for å etablere havnedata i fylket.

3 Samarbeid

3.1 Organisering av Norge digitalt i <fylke>

I Troms og Finnmark er Norge digitalt-arbeidet organisert gjennom et Fylkesgeodatautvalg (FGU) og to underutvalg. De to underutvalgene består av arbeidsutvalg for basis geodata (se 3.1.2) og arbeidsutvalg for plan- og temadata (se 3.1.3). FGU må ha god forankring, og det skal tilstrebes å ha representasjon på beslutningsnivå. Hvis ikke annet er bestemt, skal Kartverket være representert i alle utvalgene og inneha enten leder- eller sekretariatfunksjon.

Figuren viser organisering av Norge digitalt-samarbeidet i Troms og Finnmark.

3.1.1 Fylkesgeodatautvalg (FGU)

Ansvar for arbeid mot handlingsplanen i nasjonal geodatastrategi ligger til utvalget. Representantene er ambassadører for nasjonal geodatastrategi i sine organisasjoner og mot samarbeidsparter.

FGU vil ha som hovedfunksjon å samordne planer og aktiviteter som genererer datainnhold i Norge digitalt. Utvalget må derfor ha god forankring i de deltagende organisasjonene, og det skal tilstrebes å ha representasjon på beslutningsnivå. Utvalget møtes 3-4 ganger pr år der fortrinnsvis ett årlig møte holdes fysisk.

Fylkesgeodatautvalgets medlemmer:

Representant for	Navn/ Tittel	Arbeidsgiver
Statsforvalteren	Bård M. Pedersen (leder)	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvalteren	Lars Smeland	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvalteren	Pål Tengedal	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Fylkeskommune	Bjørn H. Kavli	Troms og Finnmark fylkeskommune
Fylkeskommune	Vibeke Skinstad	Troms og Finnmark fylkeskommune
Statens vegvesen	Ingunn Jakola	Statens vegvesen, region Nord
Kommune	Jan-Inge Lakså	Harstad kommune
Kommune	Hogne Eidessen	Senja kommune
Kommune	Espen Larsen	Tromsø kommune
Kommune	Trond Inge Heitmann	Alta kommune

Representant for	Navn/ Tittel	Arbeidsgiver
Kommune	Frank M. Ingilæ	Tana kommune
Kommune	Kristin Nordbye-Bekkelund	Karasjok kommune
Kommunene	Steinar Nordheim Storelv	KS Nord-Norge
Energiverkene (EBL)	Knut Mellem	Troms Kraft AS
Norge digitalt-part regionalt	Sunniva Skålnes	Sametinget
Norge digitalt-part regionalt	Bjørn-Rikart Pedersen	Finnmarkseiendommen (FeFo)
Norge digitalt-part regionalt	Ingvill Richardsen	Forsvarsbygg
Norge digitalt-part regionalt	Lennart Nilsen	Norges Arktiske universitet, UiT
Norge digitalt-part regionalt	Dagfinn Kleveland	Finnmark Jordskifterett
Norge digitalt-part regionalt	John Haugen	Longyearbyen Lokalstyre
Leder PTU	Roger Skog	Senja kommune
Leder BGU	Tom Andreas Hætta	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Kartverket	Steinar Vaadal	Kartverket Troms og Finnmark
Kartverket	Bength Eriksen	Kartverket Troms og Finnmark

3.1.2 Arbeidsutvalg for basisdata (BGU)

BGU skal være et rådgivende utvalg for samordning av basisgeodata i fylket, spesielt med henblikk på planlegging og prioritering av samarbeidsprosjekt. Utvalget er ment å spille en viktig rolle som støtte for Kartverket Troms og Finnmark i sitt arbeid med koordinering av felles prosjekt inne Geovekst-prosjekt og matrikkel-prosjekt. Utvalget møtes 3-4 ganger pr år der fortrinnsvis ett årlig møte holdes fysisk.

Utvalgets medlemmer (BGU):

Representant for	Navn/ Tittel	Arbeidsgiver
Statsforvalteren	Tom Andreas Hætta (leder)	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Fylkeskommune	Nina Therese Hansen	Troms og Finnmark fylkeskommune
Statens vegvesen	Jan Arild Øverli	Statens vegvesen, region Nord
Kommunene	Ketil Kristensen	Sør-Varanger kommune
Kommunene	Jan Are Mienna	Alta kommune
Kommunene	Frode Hoang	Lyngen kommune
Kommunene	Steinar Danielsen	Bardu kommune
Kommunene	Espen Larsen	Tromsø kommune
Kommunene	Jan Otto Øynes	Kvæfjord kommune
Energiverkene (EBL)	John Rickards	Varanger Kraft Nett AS
Energi-verkene (EBL)	Bernard Bolsøy	Arva AS
Norge digitalt-part regionalt	Jim Einar Roska	Finnmarkseiendommen
Norge digitalt-part regionalt	Ingvill Richardsen	Forsvarsbygg
Norge digitalt-part regionalt	Stian Lundanes	Longyearbyen Lokalstyre
Kartverket	Lena B. Johansen	Kartverket Troms og Finnmark
Kartverket	Bength Eriksen	Kartverket Troms og Finnmark
Kartverket	Bodil B. Mietinen	Kartverket Troms og Finnmark

3.1.3 Arbeidsutvalg for plan- og temadata (PTU)

Utvalget skal ha økt søkelys på etablering, bruk og samordning av plan- og temadata i fylket. Det betyr at utvalget skal være en pådriver for dette arbeidet samt sørge for koordinering og kvalitetssikring av aktuelle datasett. Utvalget møtes 3-4 ganger pr år der fortrinnsvis ett årlig møte holdes fysisk.

Utvalgets medlemmer:

Representant for	Navn/ Tittel	Arbeidsgiver
Statsforvalteren	Pål Tengedal	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvalteren	Jørgen Remmen	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Fylkeskommune	Fredrik Duvholt Haug	Troms og Finnmark fylkeskommune
Fylkeskommune	NN	Troms og Finnmark fylkeskommune
Kommunene	Ane Pedersen Røren	Tana kommune
Kommunene	Lars Halvor Uthus	Hammerfest kommune
Kommunene	Bård Bendik Fanghol	Nordreisa kommune
Kommunene	Ernst Sandjord	Tromsø kommune
Kommunene	Roger Skog (leder)	Senja kommune
Kommunene	Hans Martin Fløystad	Tjeldsund kommune
Norge digitalt-part regionalt	Knut Stalsberg	Norges geologiske undersøkelser (NGU)
Norge digitalt-part regionalt	Finn-Arne Haugen	Norsk Institutt for Bioøkonomi (Nibio)
Norge digitalt-part regionalt	Tom Hansen	Fiskeridirektoratet Region Troms
Norge digitalt-part regionalt	Steinar Henriksen	Finnmarkseiendommen
Norge digitalt-part regionalt	Thor Andreas Basso	Sametinget
Kartverket	Markus Torstad	Kartverket Troms og Finnmark
Kartverket	Steinar Vaadal	Kartverket Troms og Finnmark

3.2 Årlige møter i Norge digitalt-samarbeidet

De årlige Norge digitalt-møtene skal sikre at samarbeidet i fylket blir drevet etter sitt formål i henhold til sentrale og lokale retningslinjer. Som minimum skal det holdes et møte for alle Norge digitalt-partene i fylket der slike saker bli behandlet: evaluering av arbeidet foregående år, årsregnskap for prosjektene, presentasjon av årets geodataplan, innmeldte saker, presentasjon av nye medlemmer til utvalgene.

I 2023 planlegges det gjennomført følgende typer møter:

- 3 møter i Fylkesgeodatautvalget
- 3 møter i arbeidsutvalget for basisdata
- 3 møter i arbeidsutvalget for plan- og temadata
- 1 årsmøte for Norge digitalt-partene i fylket

3.3 Andre geodatasamarbeid i fylket

3.3.1 Interkommunale geodatasamarbeid

Generelt er det tatt flere initiativ rundt om i fylket om å igangsette kommune-samarbeid innen fagområdet geodata. Arbeid med forvaltning av plandatabaser, planregistre og annet plan-relatert arbeid inngår i flere slike initiativ. Det er også innslag av fagområdene eiendomslandmåling og matrikkelføring. Fylkesgeodatautvalget FGU registrerer med interesse at det p.t. er i gang utredninger og initiativ til samarbeid om etablering av felles plankontor i Vestre Varanger, Midt-Finnmark, Midt-Troms og Nord-Troms.

Under følger en oppstilling av kommunale geodatasamarbeid som er avtalt og igangsatt:

Astafjord er et samarbeid som omfatter kommunene Gratangen, Lavangen og Salangen. De har felles oppmålingstjeneste, Astafjord kart og oppmåling. Samarbeidet inkluderer noe annet geodata-arbeid også utover eiendomslandmåling.

Interkommunalt plankontor i Midt-Troms er under etablering. Samarbeidet gjelder kommunene Målselv, Bardu, Balsfjord, Sørreisa og Dyrøy.

Fagnettverk i Tromsø-regionen har som formål å tilrettelegge for økt samarbeid mellom kommunene om kompetanseheving, veiledning, rutineutvikling og hospitering innen fager geodata med mål om at fagnettverket etableres permanent etter pilotperioden. Deltakende kommer er Balsfjord, Tromsø, Karlsøy, Lyngen og Storfjord.

Nord-Troms samarbeidet omfatter kommunene Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen. Kommunene deltar i litt ulik grad. Kåfjord, Nordreisa og Kvæningen har eksempelvis felles oppmålingstjeneste.

Plansamarbeid i Vest-Finnmark omfatter kommunene Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp, Kautokeino og Alta. Alta kommune er vertskommune for de øvrige kommunene og forvalter plandatabasene for alle de andre kommunene bortsett fra Kautokeino kommune. Alle kommunene GEO synkroniserer også plandata.

Plansamarbeid i Øst-Finnmark er et samarbeid mellom kommunene Berlevåg, Båtsfjord, Gamvik, Nesseby og Tana for vedlikehold av de kommunale digitale planregistre. Tana kommune er vertskommune i samarbeidet og forvalter plandatabasene for de øvrige kommunene. Alle kommunene GEO synkroniserer også plandata.

4 Basisdata

I dette kapitlet beskrives basisdata som etableres og vedlikeholdes gjennom samarbeidet i Troms og Finnmark fylke

4.1.1 Felles kartdatabase (FKB)

FKB er de mest detaljerte kartdataene i Norge. Disse etableres og forvaltes i Geovekst-samarbeidet. Etablering og periodisk ajourføring gjennomføres i tidsavgrensede prosjekter, mens det kontinuerlige vedlikeholdet reguleres gjennom løpende FDV-avtaler for hver kommune.

Geovekst-partene har vedtatt at forvaltningen av FKB-data skal skje i en sentral base (SFKB) og at dette er originalen. Sommeren 2022 oppdaterte 338 av 356 kommuner sine FKB-data i SFKB. Det er et mål at denne andelen økes ytterligere slik at SFKB blir en kilde til oppdaterte FKB-data for hele Norge. I løpet av perioden er det også et mål å lage en oversikt over hvilke behov neste generasjon av en forvaltningsløsning skal dekke og en plan for hvordan dette kan realiseres.

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 9 *Videreutvikle detaljerte grunnkart (FKB) for fremtiden*, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi.

Partene skal bidra til revisjon av geodaplanen og delta aktivt i prosjektutforming av konkrete kartleggingsprosjekt. Dette for å sikre tilstrekkelig tilgang til oppdaterte FKB-data som dekker brukernes behov.

FKB-data skal være landsdekkende og de skal etableres og vedlikeholdes iht. Produktspesifikasjon for Felles Kartdatabase. Ny revidert produktspesifikasjon for FKB, versjon 5.0, er tatt i bruk for 2022-prosjekter og vil nyttes fullt ut fra 2023.

Forvaltning, drift og vedlikehold reguleres i FDV-avtalen. Økt fokus på kontinuerlig vedlikehold gjennom saksbehandling hos partene vil være en viktig del av denne planen. Avtalepartene skal årlig vurdere om det er behov for spesielle kvalitetshevede tiltak i den enkelte kommune eller fylke.

Nasjonalt er det enighet om at følgende områder skal prioriteres i planperioden, som er mer detaljert beskrevet i FKB Kvalitetsplan, utarbeidet av Geovekst-forum:

- Gjennomføre bygningskontroll-løype som finner og teller definerte avvik med mål om å redusere antall avvik med 10 % (2023)
- Gjennomføre samferdselskontroll-løype som finner og teller definerte avvik med mål om å redusere antall avvik med 10 % (2023)
- Gjennomføre konsistenskontroller for å forbedre fullstendighet og konsistens på utvalgte objekttyper som FKB-BygnAnlegg, FKB-Ledning og FKB-arealbruk (2023)

- Alle FKB-data på terrengnivå skal ha høyde gjennom å påføre høyde fra NDH. Dette gjelder primært FKB-vann, FKB-TraktorvegSti og FFKB-veg (2023)

Målsetting i Troms og Finnmark

Kontinuerlig vedlikehold på aktuelle FKB-datasett og gjennomføring av ulike konsistenskontroller.

Kvalitetsheving i FKB-C områder ved nyetablering av utvalgte datasett ved bruk av omløpsbilder og gjennomføre FKB A –C prosjekter i større regionvise områder.

Sørge for att informasjon om ledningsobjekter som er i kartgrunnlaget kommer som ajourholdsdata fra ledningseierne, jfr. FDV-avtalen og fokusere på luftfartshindre som skal registreres int. forskrift om luftfartshindre.
Etablere havnedata for flere havner i Troms og Finnmark.

Sørge for at FKB-dataene er omkodet til SOSI 5.0. og klargjort med tanke på splitting av fylket fra 1.1.2024.

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Kontinuerlig vedlikehold på aktuelle FKB-datasett.	Alle kommuner har avtale om forvaltning, drift og vedlikehold (FDV-avtale) men dette utføres i varierende grad.	Gjennomføre kontinuierlig innlegging og kontroll av FKB-data. Datakonvertering hit SOSI 5.0.	Geovekst	Hele perioden
Sikre etablering av detaljerte kartdata gjennom Geovekst-prosjekt	Variabel kvalitet på FKB-data i fylket, men mye er forbedret de senere år, særlig utenfor tettbygd strøk.	Gjennomføre Geovekst-prosjekt med etablering og ajourføring av FKB-data i fylket i henhold til vedlagt handlingsplan. Etablere god dialog for Geovekst-partene i planleggingsfasen.	Geovekst	Hele perioden
Klargjøre FKB-dataene for ny fylkesinndeling	Troms og Finnmark fylke splittes fra 1.1.24	Klargjøre nasjonale og regionale baser for ny fylkesinndeling	Kartverket/ kommune	2023
Heve datakvaliteten på ledningsdata	Varierende og ulikt datainnhold mellom ajourholdte ledningsdata i FKB-Ledning og de data ledningseiere sitter med i egne systemer.	Gjennomføre fagdag for energi-partene i fylket. Erstatte eldre ledningsdata ved nykonstruksjon i forbindelse med Geovekst-prosjekt.	Energi- parten/ Kartverket	2023

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Oppdatere Norsk Register for luftfartshindre (NRL)	Forskrift om luftfartshindre er trådt i kraft. Varierende kvalitet på innrapporterte anlegg i fylket.	Gjennomføre fagdag for energi-partene i fylket. Leveranser i tråd med ny standard Nasjonalt register over luftfartshindre (NRL).		2023-34
Direkte-oppdatering (SFKB) av FKB-data i samtlige kommuner i fylket	36 av 39 kommuner i fylket synkroniserer sine FKB-data.	Avklare hvorfor de siste 3 kommunene ikke har innført direkteoppdatering av FKB-data (SFKB). Gjelder lbestad, Gamvik og Vadsø kommune.	Kommune/ Kartverket/	2023
Etablere havnedata for havner i Troms og Finnmark	FKB-havn er etablert som eget fagdatalag men basen inneholder svært lite data i fylket.	Informere havne-eiere om ny standard for havnedata og forvaltning i nasjonal infrastruktur Vurdere etablering av havnedata for utvalgte havner i eget prosjekt, men også kontinuerlig forvaltning	Kartverket/ kommune/ havneier	2023-24

4.1.2 Ortofoto og andre billedata

Ortofoto er målestokksriktige flybilder. Ortofoto etableres enten av bilder fra nasjonalt program for omløpsfotografering (normalt med oppløsning på 25 cm) eller i forbindelse med Geovekst-prosjekter (normalt med oppløsning på 10 cm). Produktspesifikasjon for ortofoto beskriver de aktuelle ortofototypene. De mest aktuelle er ortofoto og sant ortofoto.

Eventuell etablering av andre billedata må vurderes i de lokale samarbeidene.

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 9 *Videreutvikle detaljerte grunnkart (FKB) for fremtiden*, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi.

Omløpsprogrammet dekker hele landet med nye ortofoto med et omdrev på 6-8 år. For tettere bebygde områder og områder med særskilt interesse, er det ønskelig med et hurtigere omdrev og bedre oppløsning enn det omløpsbildene gir.

Partene skal gjennom geodataplanlegging vurdere hvilke områder det er behov for egne ortofoto eller andre billedata i tillegg til ortofoto som etableres gjennom omløpsprogrammet.

I alle kartleggingsprosjekt skal det etableres ortofoto.

Det er ønskelig at det i planperioden gjennomføres testprosjekt i fylkene for utprøving av ny teknologi og nye plattformer for datafangst (iht. handlingsplanen for Geovekst). Slike prosjekt skal gjennomføres i tett dialog med Geovekst nasjonalt.

Målsetting i Troms og Finnmark

Gjennom kartleggingsprosjekt (Geovekst) etablere ortofoto etter partenes behov.

Etablere historiske ortofoto med utgangspunkt i eldre flybilde-serier.

Fokusere på ny teknologi og utnytting av IR-bånd og sørge for fotografering som muliggjør bildematching (for ajourhold av terrengmodell)

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Etablere ortofoto i alle kartleggingsprosjekter (FKB).	Det er produsert ortofoto i alle Geovekst-prosjekt de siste årene	Etablere Ortofoto10 (bakkeoppløsning på 7-14 cm) i forbindelse med planlagte FKB-A/B-prosjekter	Geovekst	Hele perioden
Etablere historiske ortofoto	Det finnes flere eldre flybildeserier som på sikt bør bearbeides og	Fullføre prosjektet. Aktuelle bilder fra 1946 («Brente steders regulering») og ØK-fotograferingen fra 1970- og -80-tallet.	Geovekst	2023-2024

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
	gjøres tilgjengelig som ortofoto. Prosjekt igangsatt.			
Utføre fotografering for fremtidig bruk (IR-bilder og bildematching)	Det produseres tradisjonelle ortofoto i prosjektene uten å tenke på mulighetene økt bilde-overlapp og bruk av IR-bilder gir	Gjennomføre fotografering med økt overlapp slik at bildematching kan benyttes for ajourhold av høyde (terrengmodell) Bestille IR-bilder etter partenes behov	Geovekst	Hele planperioden

4.1.3 Detaljerte høydedata (terreng og overflate)

I løpet av 2022 er det etablert en nasjonal detaljert høydemodell (NDH) for hele landet. I hovedsak er prosjektet gjennomført ved nymåling med laser (ca. 231.000 km²), gjenbruk av eksisterende laserdata fra Geovekst (57.000 km²) og bildematching i større sammenhengende fjellområder uten vesentlig vegetasjon (36.000 km²). Det er Kartverket som har koordinert prosjektet i tett samarbeid med nasjonale etater og Geovekst. På regionalt nivå har Geovekst sørget for tilleggsfinansiering i områder der større punkttetthet har vært ønsket. Eventuell etablering av andre høydedata vurderes i de lokale samarbeidene. Dette kan f.eks. være relevant etter større terrenginngrep. Høydekurver skal avledes fra NDH/høydedata (fra laser eller bildematching) - høydemodellen er primærkilde for høydeverdier.

Dataene kan brukes til blant annet analyser av skred-, flom- og rasfare. De vil også være viktige i forbindelse med arealplanlegging og bidra til å bedre flysikkerheten.

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 8 *Nasjonal detaljert høydemodell*, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi.

I perioden frem til 2022 er det etablert en landsdekkende nasjonalt detaljert høydemodell (NDH) for hele landet. Etablerte data er tilgjengelig i www.hoydedata.no.

Partene skal gjennom geodataplanlegging vurdere hvilke områder som skal laserskannes på nytt for å forbedre kvaliteten til den nasjonale høydemodellen (høyere oppløsning, ferskere data etc.).

Endelig avklaring rundt hvordan finansiering, kostnadsdeling og rettighetsforhold skal håndteres videre er foreløpig ikke avklart. Dette henger blant annet sammen med hvordan *The Directive on open data* (ODD-direktivet) vil bli gjennomført i Norge

Etter Gjerdrum-ulykken har det blitt mer fokus på større sammenhengende kvikkleire-områder med stort potensiale for menneskelig og materielle tap. NVE vil i samarbeid med Geovekst-partene følge opp dette gjennom et program for periodisk laserskanning.

Det er ønskelig at det i planperioden gjennomføres testprosjekt i fylkene for utprøving av ny teknologi og nye plattformer for datafangst. Slike prosjekt skal gjennomføres i tett dialog med Geovekst nasjonalt.

Målsetting i Troms og Finnmark

Fylket skal ha tilfredsstillende og oppdaterte høydedata i viktige områder for parter og brukere som etterspør detaljerte høydedata.

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Ivareta partenes interesser med hensyn til behov for detaljerte høydedata	Det nasjonale prosjektet NDH er slutført. Behov for å holde høydedataene oppdatert over tid.	Ut fra partenes interesser og innspill, eventuelt gjennomføre Geovekst-prosjekt ved behov.	Geovekst	Hele perioden

4.1.4 Matrikkeldata og administrative grenser

Kartverket er sentral og kommunene lokal matrikkelmyndighet, jf. matrikkeloven § 5a. Det er kommunene som har ansvar for å utføre oppmålingsforretninger og føre matrikkelen i egen kommune. Kartverket skal være en pådriver og som sentral matrikkelmyndighet skal Kartverket sørge for ordning (?), drift og forvaltning av matrikkelen. Kartverket gjennomfører kurs og veileder kommunene i arbeidet med å føre matrikkelen og fører tilsyn med kommunenes arbeid etter matrikkeloven

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsettingene finnes i nasjonal geodatastrategi og tiltak 4 i handlingsplanen som omhandler kvalitetsheving av matrikkelen og i Kartverkets strategi som blant annet innebærer å «samle, bearbeide og dele stedfestet informasjon». Videre er dette tatt ned i mer konkrete strategiske mål og tiltaksområder i strategien for datakvalitet i matrikkelen. Matrikkelen skal i tråd med regelverk og instruks føres enhetlig og i henhold til tidsfrister, slik at registeret oppfyller sin rolle som en pålitelig nasjonal felleskomponent og kan bidra inn i digitale prosesser.

Datakvalitetsstrategien har tre strategiske mål:

1. En felles praksis for matrikkelføring i alle kommuner
2. Kvalitetsheving av prioriterte områder eller datafelt
3. Effektivisere prosesser for innhenting og oppdatering av matrikkeldata

For å måle datakvalitet og følge med på utviklingen er det satt opp KPIer (key performance indicator) med måltall for 2025 (oversikten finnes på nettsiden til Kartverket: <https://www.kartverket.no/eiendom/lokal-matrikkelmyndighet/datakvalitet/tiltak/datakvalitetsstrategi>).

Fylkesgeodataplanen viderefører disse ut fra status i eget fylke og innspill fra planens parter/bidragsgivere/aktører og konkretiserer i relevante tiltak og måltall for året

Kommuner med få MUFer over frist bør tilstrebe å nå måltallet om maks 15 % over frist, alternativt 0 % og lage seg rutiner som sikrer at videre gjennomføring skjer i tråd med regelverket. Gjerne dele og inspirere andre til å nå samme mål.

Kommuner som utover i sjø har "ikke vedtatte" kommunegrenser bør vurdere om de skal få disse vedtatt. Det må i forkant avklares med Kartverket om når det kan gis bistand til beregning av skjæringspunkter.

Kommuner som står foran en endring i kommunestruktur anbefales å planlegge arbeidet basert på Kartverkets "Sjekkliste for kommune- og fylkessammenslåing".

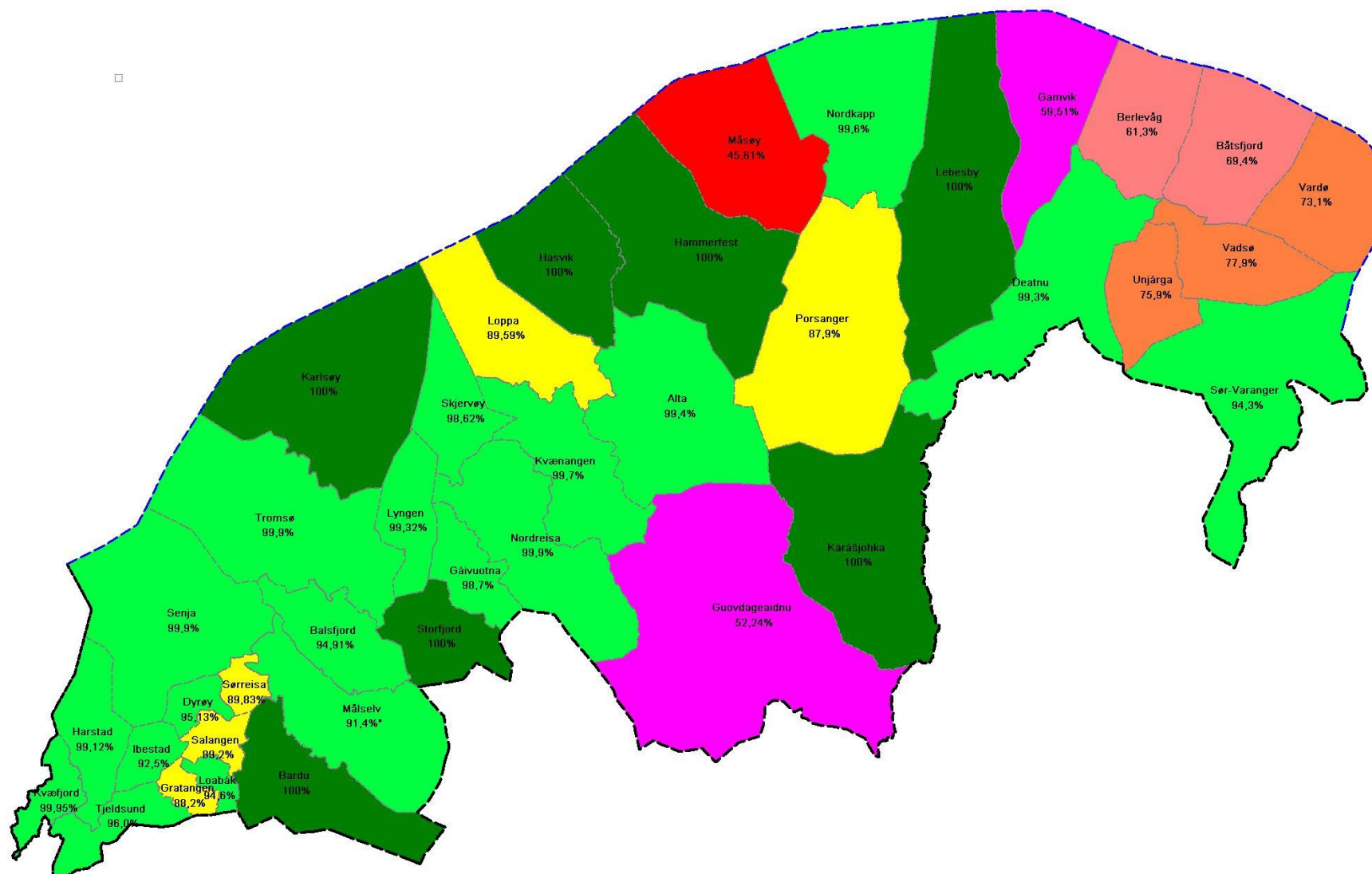
Målsetting i Troms og Finnmark

I tillegg til nasjonal målsetting, bistå kommunene med kvalitetsheving i matrikkelen, både når det gjelder fullstendighet og nøyaktighet int. strategien for økt datakvalitet. Videre er det fortsatt behov for å jobbe med kontinuerlig føring (eks saker fra Jordskifteretten), adressering og generell kvalitetsheving for bygninger og eiendommer. Det er videre en målsetting å få til samarbeid mellom kommunene og eventuelt mellom kommunene og Kartverket Troms og Finnmark om konkrete føringsoppgaver og kvalitetshevingsprosjekter.

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Begrense tallet på matrikkelføring uten fullført oppmåling (MUF) etter Matrikelloven	Flere kommuner sliter med å ta ned tallet på disse sakene. Antall MUF'er er økende i fylket.	Utarbeide statusrapporter for MUF til kommunene for å begrense antallet. Koble på Statsforvalteren.	Kartverket/ kommune/ Statsforvalteren	Mål 2023:24
Alle boliger og fritidsboliger i Troms og Finnmark fylke har vei-adresse.	Per oktober 2022 er det innført ca. 95% vegadresser i Troms og Finnmark. Fortsatt er det ca. 7.500 adresse-verdige bygg uten vei-adresse.	Kontinuerlig oppfølging av overgangen til vegadresser med aktuell informasjon og teknisk hjelp til kommuner som ønsker det. Særlig oppfølging av kommuner med svært lav andel vei-adresser.	Kommune/ kartverket	Mål 2023: 96% Mål 2024: 98%
Bygningsdataene skal ha tilfredsstillende kvalitet.	Mange kommuner sliter med å få registrert nye bygninger i henhold til matrikkelforskriften. Mange bygningspunkt i matrikkelen faller utenfor bygningsomrisset i FKB.	Oppfølging av kommunene med forsinkelses-statistikk. Kontrollere og rapportere til kommunene. Gjennomføre kvalitetshevingsprosjekt for bygningspunkt i matrikkelen ved hjelp av FKB-data og nyere omløpsbilder.	Kartverket/ Kommune/ Geovekst	Hele perioden
Sikre god og fullstendig datakvalitet for nye matrikkelenheter samt kvalitetsheving av	Flere kommuner har fortsatt ikke geometri og har feil geometri for mange	Utarbeide oversikter og rapporter til kommunene for kvalitetsheving av matrikkelen.	Kartverket/ kommune	Hele perioden

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
eksisterende matrikkelenheter.	eiendommer og såkalte "sirkel-eiendommer". Enkelte eiendommer finnes ikke i matrikkelkartet.	Oppfordre kommunene til å inngå samarbeid om føring i matrikkelen. Gjennomføre kvalitetshevingsprosjekt		
Sikre autoriserte eiendoms-landmålere	Autorisasjonsordning for eiendomslandmålere ble innført 1.1.2021.	Informere og veilede kommunene i tråd med de føringer og retningslinjer som etableres.	Kartverket/ kommune	Hele perioden
Sikre føring av jordskiftesaker	Flere kommuner mangler matrikkelfører. CA 15 kommuner har i 2022 inngått avtale med Kartverket om bistand til føring.	Opprette regionalt fagnettverk omkring matrikkelføring. Kartverket kan bistå kommuner som ikke har egen matrikkelfører eller samarbeider med andre kommuner.	Kartverket/ kommune	2023-2024

Figur 2: Kartutsnitt viser prosentvis andel vegadresser av totalt antall adresse-verdige bygg i kommunene i Troms og Finnmark pr oktober 2022. Grønn farge indikerer høy andel vegadresser mens lilla og rød farge indikerer lav andel vegadresser.

4.2 Plandata

Geodataloven og Plan- og bygningsloven (PBL) med forskrifter stiller blant annet krav til etablering, forvaltning, tilgjengeliggjøring av plandata, samt at kommuner skal levere årsversjoner av spesifiserte datasett i planregisteret til Kartverket.

[Nasjonal geodatastrategi](#) med tilhørende [handlingsplan, tiltak 5](#):

«Heve kvaliteten på arealplandata – forbedre tilgang til planregisteret» gir føringer.

Gode, oppdaterte plandata, med løpende forvaltning og pålitelig datatilgang for offentlige etater, innbyggere og næringsliv.

- sikre forankring og tid til å føre relevant informasjon i planregisteret
- sikre mer fullstendighet i de kommunale planregistrene gjennom fortløpende oppdatering
- sikre bedre samhandling og tilgang til arealplandata

For at Norge digitalt-parter skal kunne gjøre sitt arbeid på en effektiv og kvalitetssikker måte har de behov for effektiv og robust tilgang til oppdaterte digitale plandata med god kvalitet, for alle planstatuser, fra flest mulig kommuner.

Nasjonale og regionale mål og tiltak skal støtte opp under dette.

Nasjonal målsetting

Sikre forankring og tid til å føre relevant informasjon i planregisteret.

- Forankret i ledelse.
- Prioritert oppgave.

Sikre mer fullstendighet i de kommunale planregistrene gjennom fortløpende oppdatering.

- Etablere rutiner for løpende forvaltning.
- Gjennomføre/delta på kurs i forvaltning av planregistre.
- Etablere kommunesamarbeid for å bidra til å sikre forvaltning og deling av arealplaner i kommuner som ikke har ressurser/kapasitet/kompetanse selv.
- Styrke kvaliteten på kartdelen av planregisteret gjennom ytterligere vektorisering og kvalitetsheving av aktuelle planer.

Sikre bedre samhandling og tilgang til arealplandata.

- Bidra til at flest mulig kommuner deler sine digitale planbaser med Norge digitalt gjennom geosynkronisering - alle planstatuser, plannivåer og plantyper.
- Bidra til å sikre robust og stabil geosynkronisering.

- Bidra til at alle kommuner leverer årsversjoner til Kartverket, fortrinnsvis ved geosynkronisering, og at årsversjonene inneholder vedtatte kommuneplaner/-delplaner og reguleringsplaner.
- Medvirke til utvikling på planområdet, f. eks ved å beskrive brukerbehov, delta i arbeids- og referansegrupper, være pilotkommuner, ved å tidlig ta i bruk nye løsninger som kommer eller ved å gi tilgang på data til testing av nye digitale løsninger.
- Kommunene oppfordres til oppheving av gamle planer ved for eksempel kommuneplanrulling for å sikre entydig tolkning og likebehandling.

Avtaler med og leveranser fra kommunene til Norge digitalt og årsversjoner til Kartverket håndteres gjennom [FDV-avtalen](#) med vedlegg.

Målsetting i Troms og Finnmark fylke

Oppdaterte arealplanbaser skal til enhver tid være tilgjengelig for samtlige kommuner via nasjonale databaser og regionale etater skal ha tilgang til arealplaner som legges ut til høring/off. ettersyn.

Geosynkronisering av plandata skal være innført for minst 80% av kommunene i 2023 og for alle kommunene i fylket innen 2024.

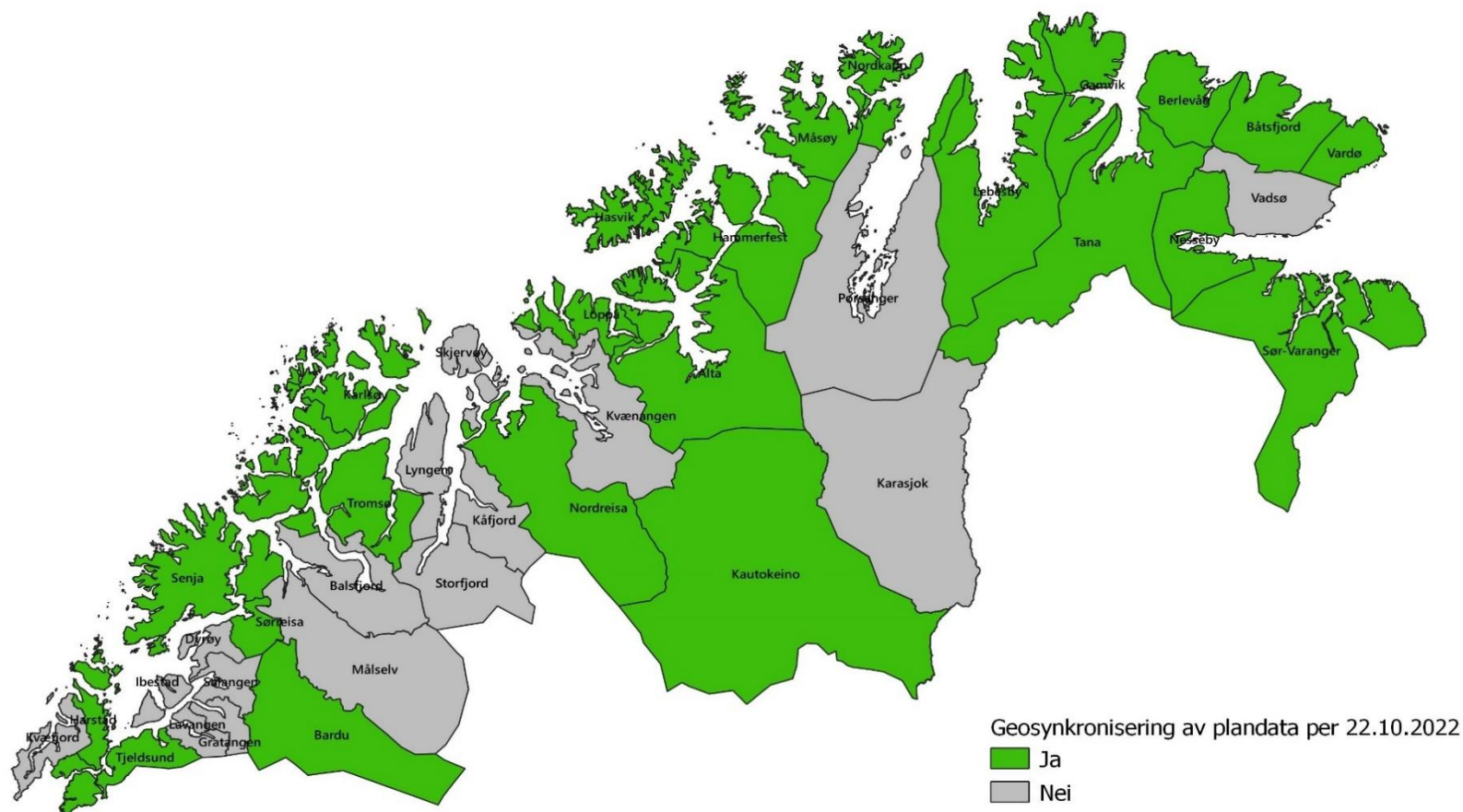
Sørge for tilstrekkelig kursing for å ivareta en kontinuerlig forvaltning av plandata og oppfordre til samarbeid mellom kommunene.

Motivere til kommune-samarbeid og interkommunale plankontor

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Kommunale planregistre skal være etablert og forvaltes i henhold til gjeldende nasjonale standarder i hele fylket.	Kommunene har i varierende grad tatt i bruk planregistre i sin forvaltning av arealplaner. - Føring av dispensasjoner er i mange kommuner mangelfulle.	Gjennomføre veiledning og kurs. - Prioritere føring av dispensasjoner i de etablerte interkommunale samarbeidene i fylket.	Kommune/ Kartverket/ Statsforvalteren/ Fylkeskommunen	2023-24
Geosynkronisering av plandata skal være innført for alle kommunene i Troms og Finnmark.	Ca. 60% av kommunene GEO synkroniserer plandata pr oktober 2022.	Innføre geosynkronisering av plandata for 80% av kommunene i 2023 og for alle kommunene i 2024.	Kommune/ Kartverket	2023: 80% 2024: 100%
Alle kommunenes arealplandata (på alle plannivåer) skal være tilgjengelig i nasjonal planportal.	Statusen er varierende i fylket, særlig med tanke på alder på kommuneplanene.	Sikre at lovpålagte årsversjoner av planbasene leveres, kontrolleres og gjøres tilgjengelige.	Kommune/ Kartverket/ Statsforvalteren/ Fylkeskommunen	Hele perioden
Etablere flere interkommunale samarbeid	Flere kommuner overholder ikke kravene i Plan- og bygningsloven	Etablere en arena der kommunesamarbeid prioriteres.	Kommune/ Kartverket/	2023

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
	som gjelder forvaltning av planregistre og innsending av årsversjoner.		Statsforvalteren/ Fylkeskommunen	
Regionale etater skal ha tilgang til arealplaner som legges ut til høring/off. ettersyn.	Varierende men økt innsending av planer til teknisk kontroll og høringsbase (samarbeid mellom fylkeskommune, Statsforvalteren og Kartverket Troms og Finnmark.	Motivere flere kommuner til å ta i bruk ordningen med høringsbase og gi flere tilgang til denne.	Kommune/ Kartverket/ Statsforvalteren/ Fylkeskommunen	Hele perioden

Figur 3: Kartutsnitt viser kommuner som GEO synkroniserer plan-basene i Troms og Finnmark (markert med mørk grønn farge) pr oktober 2022.

4.3 Temadata

Bruk av temadata er grunnleggende for å kunne løse viktige samfunnsoppgaver knyttet til miljø, klima, risiko og beredskap, planlegging og forvaltning.

Det offentlige kartgrunnlaget (DOK) er offentlige geografiske data som er tilrettelagt for kommunenes plan- og byggesaksarbeid, herunder også temadata. Formålet med det offentlige kartgrunnlaget er å sikre en kunnskapsbasert og effektiv planlegging og saksbehandling.

Kommunene skal årlig ta stilling til hvilke datasett som skal være det offentlige kartgrunnlaget i kommunen. DOK-listen vil være en sammensetning av nasjonale DOK-datasett og DOK-tilleggsdata. Til hjelp i dette arbeidet har Kartverket utarbeidet veileder for valg av DOK i kommunene og egne DOK-verktøy i Geonorge. Kommunene oppfordres til å bidra med data til nasjonale datasett og til å utarbeide egne datasett.

Temadata som er etablert kommunalt og regionalt, og som er av interesse for en eller flere regionale parter, bør gjøres tilgjengelig for Norge digitalt via Geonorge.

Nasjonal målsetting

De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 3 *Heve kvaliteten på det offentlige kartgrunnlaget (DOK)*, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi.

- Alle aktuelle DOK-tilleggsdata (lokale data) som finnes i kommuner skal registreres og holdes vedlike i Geonorge.
- Alle aktuelle lokale data skal forvaltes i nasjonale datasett i samarbeid med nasjonale etater.
- Etablering av nye aktuelle kommunale datasett, samt registrering i Geonorge.
- Økt bruk av temadata i kommunal forvaltning.

Målsetting i Troms og Finnmark fylke

Sikre kunnskap om og bruk av viktige temadatasett og Det offentlige kartgrunnlaget (DOK). Sørge for at kommunene er bevisst DOK-datasettene i Geonorge og bekrefter sitt DOK.

Samle inn og forvalte informasjon om tur- og friluftsruter i tråd med de standarder som gjelder.

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Bygge opp kompetanse om sentrale temadatasett, Det Offentlige Kartgrunnlaget (DOK) og Geonorge.	Økning i antall kommuner som har valgt sitt DOK i 2022. Det er fortsatt behov for kunnskap og kompetanse om betydningen av DOK, temadatasettene og Geonorge	Samtlige kommuner skal velge sitt DOK. Gjennomføre webinar om kommunal betydning av DOK og Geonorge.	Kartverket	2023
Innsamling av lokale data for tur- og friluftsruter skal utføres i henhold til den nasjonale spesifikasjonen for friluftsliv.	Tur- og friluftsruter organiseres av mange kommuner, og stadig flere leverer data iht. til gjeldende rutiner men fortsatt mye data som mangler i nasjonal base.	Følge opp kommuner og friluftsråd med veiledning og leveranser til nasjonal base.	Kommunene og Kartverket	Hele perioden
Sikre kunnskap om marine grunnkart hos beslutningstakere.	Det er i 2021-22 samlet inn data til marine grunnkart i pilot-område i Kvæangen/ Skjervøy.	Informere aktuelle brukere om fordelene med marine grunnkart. Følge opp samarbeidet i etablert referansegruppe	Kartverket/ fylkeskommunen	2023

4.4 Fylkesspesifikke tiltak

Målsetting i Troms og Finnmark fylke

Sikre tilstrekkelig utdanningstilbud som gir kompetanse innen arealplanlegging og eiendomslandmåling.
Sørge for faglige nettverk for fagpersoner som arbeider med matrikkelføring og plan-forvaltning.

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Sikre tilgang på ressurser med kompetanse innen arealplanlegging og eiendomslandmåling i fylket	Det oppleves utfordrende å rekruttere og beholde fagpersoner med kompetanse innen arealplanlegging og eiendomslandmåling for flere offentlige institusjoner, deriblant kommunene. Møte med UiT avholdt oktober 2022.	Følge opp kontakten med aktuelle utdanningsinstitusjoner Dialog med ansvarlige departement.	FGU	2023
Etablere bruker-nettverk innen matrikkel og planforvaltning	Mange fagpersoner arbeider alene og selvstendig, ønske om å etablere nettverk.	Etablere Digi-nettverk for fagområdene	FGU	2023

5 Kompetanse

En viktig suksessfaktor for Norge digitalt er at deltakende parter har tilstrekkelig kompetanse til å utnytte potensialet i å være en del av samarbeidet. Det er derfor behov for påfyll av fagkompetanse med jevne mellomrom.

Nasjonal målsetting

Gjennom Norge digitalt-samarbeidet tilby og gjennomføre nødvendige og ønskede opplæringstiltak slik at samarbeidspartene på en mest mulig effektiv måte kan nyttiggjøre seg verdien av våre investeringer i en felles geografiske infrastruktur.

Målsetting i Troms og Finnmark fylke

Økt satsing på kompetanse i kommunene for å løse geodata-relaterte arbeidsoppgaver etter plan- og bygningsloven og matrikkelloven.
Øke samarbeidet mellom kommunene om geodata-relaterte arbeidsoppgaver.

Delmål

Delmål (hva)	Status (hvorfor iverksette tiltak)	Tiltak (hvordan nå delmål)	Ansvar (hvem)	Tidsfrist (når)
Øke forvalter- og bruker-kompetanse gjennom felles tiltak (kurs og fagdager).	Det arrangeres jevnlig fagdager innenfor samarbeidet, og gjerne i samarbeid med Geoforum og systemleverandørene.	Kurs/ workshop i vedlikehold av FKB-baser (ev i samarbeid med systemleverandørene.) Fagdag/ workshop i matrikkelføring. Fagdag/ workshop i ajourføring av ledningsnett (luft). Fagdag innen planregister og kompetanseheving for arealplanleggere	Kartverket alene eller i samarbeid med andre Norge digitalt medlemmer, Geoforum og andre	Hele planperioden.
Samarbeid mellom kommunene	Det er etablert 2 samarbeid om forvaltning av plandatabaser og planregistre men flere kan initieres	Motivere flere kommuner til å samarbeide og utnytte kompetanse innen planregistre, plandatabaser og innføring av synkronisering av plandata	Statsforvalteren/ Kartverket	2023

6 Handlingsplan

Dette er en fireårig handlingsplan som viser planlagte samarbeidsprosjekter (Geovekst, planprosjekter etc.). Handlingsplanen skal som minimum inneholde samfinansierte, tidsavgrensede prosjekter. Den inneholder en kostnadskalkyle som kan benyttes ved budsjettering. En søkbar versjon av Handlingsplanen finnes som et frittstående regneark/vedlegg til dette dokumentet. Denne sendes til den enkelte samarbeidspart ved forespørsel. (På grunn av reglene rundt UU-utforming av dokumenter som legges på internett, kan vi ikke legge ut handlingsplanene som søkbare regneark.)